

Motion till riksdagen

1988/89:Jo741

av Jan Andersson och Birthe Sörestedt (s)

Förbud mot kemikaliebesprutning nära vattendrag

Genom den stora urlakningen av speciellt kväve till Östersjön, Öresund och Kattegatt håller livet i havet på att dö på grund av den syrebrist som uppkommer när vattenväxter övergöds och förmultnar. Samtidigt kan man också i södra Sverige observera ökande mängder av bekämpningsmedelsrester i åar och vattendrag, vilka kan förgifta dricksvattnet för såväl djur som människor.

Dessa allvarliga miljöstörningar har sin grund främst i den ökande kemikalieanvändningen i jordbruket.

Utöver en successiv minskning av användning av handelsgödsel och bekämpningsmedel bör enligt vår uppfattning också vidtagas åtgärder för en snabbt verkande minskning av urlakningen. Detta kan ske genom att inte intensivt bespruta arealer längs vattendrag utan använda dem till betesmarker eller till sådana våtmarksområden som vidmakthåller förekomsten av smådjur och mikroorganismer.

Inom vissa områden kan det finnas skäl att med hänsyn till behovet av friluftsliv och rekreation anlägga naturvårdsområden, som är tillgängliga för allmänheten. När det gäller trädgårdsnäringen har man av hänsyn till livsmedelskvalitén förbjudit försäljning av sallad och andra bladväxter som odlats nära hårt trafikerade vägar.

På liknande sätt borde av miljöskäl besprutning med handelsgödsel och kemiska bekämpningsmedel förbjudas inom exempelvis 20 meter från vattendrag som utmynnar i större sjöar.

Huruvida områden i anslutning till vattendrag bör omändras till våtmarker eller strövområden av naturvårdsskäl bör bedömas i vanlig ordning i varje län. Det vore lämpligt om detta i ökande utsträckning kunde ingå i naturvårdsplaneringen i länen.

När det gäller besprutningsförbud längs vattendrag borde detta kunna beslutas av länsstyrelserna efter hörande av lantbruksnämnderna mot bakgrund av riktlinjer från naturvårdsverket.

Det är naturligtvis också angeläget att vatten från utdikningsanläggningar inte innehåller för stora resthalter av kväve eller bekämpningsmedel. I enlighet med miljöskyddslagen borde det vara den enkilde jordbrukarens ansvar att kontrollera att hans dräneringsavlopp inte orsakar miljöstörningar.

Mot bakgrund av den allvarliga situationen kring vatten- och havsmiljön i Sverige och dess kustområden är det angeläget att de ovan nämnda åtgärderna snabbt vidtages.

Hemställan

Mot. 1988/89

Jo741

Med hänvisning till det ovan anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen begär förslag om snabba åtgärder för
att minska besprutningen med kemikalier nära vattendrag.

Stockholm den 19 januari 1989

Jan Andersson (s)

Birthe Sörestedt (s)